

12.3.2017

2. neděle v postu

Milost Pána Ježíše Krista, láska Boží, dar a přítomnost Ducha svatého se všemi námi! „Buď rozhodný, buď udatného srdce, naději slož v Hospodina!“ Ž 27,14

Píseň 158 *Samému Bohu sláva, čest*

Modlitba: Hospodine, Pane náš, Tvou přítomnost vyhlížíme, Tvé požehnání čekáme. V Tebe doufáme. Pane, přijď. Učiň tak ze svého svobodného, milostiplného rozhodnutí! Vždyť my víme, že kdyby Tvé přícházení záviselo na tom, jak my jsme na to připraveni a vůči Tobě otevřeni, že bychom se nedočkali. Pane, Ty nás svým příchodem proměň – vyveď z naší sevřenosti, malosti ducha, z naší úzkosti před smrtí, na hotových soudech a názorech, osvobod' nás od ustaranosti, od pocitu vlastní důležitosti a od špatného svědomí. Pane, dej nám Kristova Ducha, abychom jako on chodil v poslušnosti Tobě, abychom i my Tvou cestu našli a na ní setrvali. Pane, věříme, že přicházíš a promlouváš, že nás oslovuješ a Tvoje Slovo se děje, právě teď a právě mezi námi a k nám. A právě tak k mnoha dalším. Amen.

Čtení: Mt 5,2-16

Píseň 433 *Otče náš, milý Pane*

Text: Gn 12,1-4a Kázání:

Na počátku mnoha biblických příběhů je Boží rozhodnutí. Počáteční rozhodující krok. Bůh iniciativní, živý, jednající. A přece – nic o tom vlastně nemůžeme vědět, bible troufale poodhaluje dění, které je skryté. Vidíme to jen zpětně, dohadujeme se, věříme.

Věříme - Bůh oslovuje člověka. Promlouvá k němu. „I řekl Hospodin Abramovi.“ Tak jednoduše to vypadá. Tak prostě to Bible vypráví. Od počátku knihy Genesis děly se velké věci. Bůh

stvořil svět, seslal potopu na zvrácené lidstvo, rozehnal po celém světě stavitele nebetyčně pyšné věže – jsou to události jakoby v globálním záběru. A tu se pohled vypravěče zaměří na nepatrný detail – sestupuje do pouště, vstupuje do jedné rodiny, nalézá jednoho – zřejmě nepříliš významného – člověka. Hospodin upouští od globálních řešení, Bůh Stvořitel oslovuje jedince.

Velká slova říká Hospodin a zřejmě má nadále velké záměry – velký národ, velké jméno, požehnání pro všechny čeledi země, požehnání pro celý svět. Ale tyhle velké záměry svěřuje uchu a srdci jednoho malého člověka. Co to Hospodina napadlo? Proč zrovna takhle? Proč zrovna tenhle člověk?

Proč už Bůh neřeší věci ve velkém? (Otazník, který nad námi zůstává viset dodnes.) Jako by byl Bůh skeptický k takovým globálním řešením, ke změnám, které se prosazují silou, shora, které přicházejí pro obyčejného člověka „odjinud“, na kterých se nijak neúčastní. Je Božím rozhodnutím jednou provždy upustit od velkých řešení? -- Je to zneklidňující! Což si při pohledu na globální problémy a hrozby nepřejeme, aby „se to nějak vyřešilo“? Vždyť si nevíme rady! Jsme tak malí a slabí!

Je Bůh skeptický k velkým řešením? Prostě k nim nechce sáhnout – nevěří jim. Více věří člověku, kterého oslovuje.

Začíná tady cesta Božího slova, které má podobu osobního oslovení a povolání. Zdá se ta Boží volba šílená, závislá na křehkém člověku, na společenství nemnoha oslovených, na rodině víry, na Božím lidu. Jak ten člověk a to společenství, jak odpoví? Jak Boží povolání, jak svůj úkol ponese a unese? (Podle epístoly Římanům „celé tvorstvo toužebně vyhlíží a čeká, kdy se zjeví sláva Božích synů“ – to by právě mohlo znamenat očekávání, kdy se ukáží a projeví ti, kdo jsou Bohem povoláni, osloveni, kdo dostali za úkol ukázat světu žehnající Boží tvář – a s ní naději.)

„I řekl Hospodin Abramovi.“ O tom Abramovi mnoho nevíme. Je to divné – Bůh moc nevěří velikým silovým řešením, ale – zdá se – daleko víc věří člověku, jehož oslovuje. (Je to velká důvěra z Boží strany!) Anebo taky: Bůh věří svému slovu, svému oslovení!? Věří, že jeho slovo má sílu a moc, má potenciál něco

změnit, věří, že oslovit lidské srdce je cestou, která má smysl a naději. (Plyne z toho něco taky pro naši vzájemnou – mezilidskou – komunikaci? Důvěra v oslovení...?)

„I řekl Hospodin Abramovi.“ Co mu řekl? „Odejdi ze své země, ze svého rodiště a z domu svého otce do země, kterou ti ukážu.“ Hebrejščina tady má doslova prostě „Jdi“, ale čeština nemůže jinak, než pod vlivem toho „ze své země“ říci „odejdi“. Tím se pozornost jakoby soustředí na to, co Abram opouští. Svě důvěrně známé prostředí, otcovskou autoritu, tradiční náboženství. (Opouštění je velké téma! Život přináší nutnost opouštět mnohé a nakonec skoro všechno. Tak i cesta víry je zřejmě spojena s rozhodnutím něco opustit, něčeho se vzdát.) Ale mně připadá, že v Hospodinových slovech je vlastně daleko větší důraz položen na to, co má člověk před sebou. Hlavní výzvou je: „Jdi do země, kterou ti (teprve) ukážu!“ Abram se obrací tváří kupředu, odchází, protože směřuje k zaslíbení, k Boží budoucnosti. A jen proto, že ho tato zaslíbení vedou jinam, jen proto opouští otcovský dům. To je něco jiného, než když někdo chce změnu, protože není spokojen s tím, v čem žije. Když čekám něco lepšího v budoucnu jenom proto, že přítomnost je tak zoufalá.

„I řekl Hospodin Abramovi“ – a v tom Božím oslovení je úkol a zaslíbení. Úkol je tíha, zaslíbení radost. V Božím oslovení, v Božím povolání je obojí. Přesně, jak Hospodin říká: „Požehnám tě – staň se požehnáním.“ Abram se obrací tváří kupředu, přijímá Boží výzvu, směřuje k zaslíbené budoucnosti a bere na sebe povolání, úkol. - - Co po něm Hospodin chce?

Není to vlastně jasně definováno. Protože vztah mezi Bohem a člověkem není obchodním kontraktem. Je spíš něčím na způsob manželské smlouvy, toho neohrazeného životního svazku. Zdá se, že úplně stačí, že Hospodin bude s Abramem a Abram půjde s Bohem. Oboustranná důvěra, obrácená do budoucna. To je mise Božího člověka, to je pravá misie Božího lidu. Ta přináší požehnání pro všechny čeledi země.

Hospodin povolává Abrama. Jak se Abram rozhodne? Příběh se nezabývá tím, jak se cítil, jak přemýšlel, jestli váhal,

pochyboval. Žádný zápas o rozhodnutí se nekoná. Nás by to hrozně zajímalo. Možná je to jakási schválnost a možná se nám tím naznačuje, že příběhy nerozhodných a nerozhodnutých se nevyprávějí. Abram „se vydal na cestu“ a od té chvíle se mu říká otec víry. Nejen proto, že je časově na počátku, ale proto, že jeho příběh vypovídá o povaze víry. Je to existence na cestě beze strachu o budoucnost – o zemi, o sebe, o potomstvo. Boží člověk nepotřebuje znásilňovat zemi ani si vybojovávat životní prostor na úkor druhých. Je požehnáním už sama tahle důvěřivá, bezstarostná existence?

Slyšeli jsme v prvním čtení začátek Ježíšova kázání na hoře. Pro nás dnes není oslovením od Boha nějaký hlas shůry či zevnitř. Pro nás je slovem Božím, oslovením Hospodinovým Kristus. Jeho blahoslavenství nás obracejí k budoucnosti a dávají důvěru, že mají svou cenu i zdánlivě slabí (chudí duchem, milosrdní, tiší, čistého srdce) i ti, kdo usilují o zdánlivě neuskutečnitelné (hladovějí a žízní po spravedlnosti, působí pokoj). On nás s důvěrou obrací a směřuje k Boží budoucnosti, ke kříži i k životu za ním. Tohle obrácení a nasměrování je požehnáním – a kdo tak věříte a žijete, jste sůl země a světlo světa. Amen.

Píseň 171 *Bud' Pánu čest*

Večeře Páně (308, 397)
Přímluvná modlitba + Otče náš

Ohlášky a sbírka

Píseň (Svítá) 379 *Vstaň a hledat pojd' tu zem*

Poslání: „Boží slovo projevuje svou sílu ve vás, kteří věříte.“
1 Te 2,13

Požehnání
Píseň 489 *Tvé požehnání*